

AUTE de 22 d'abril de 2004

Jurisdicció voluntària: determinació del seu abast.

- **Validesa del testament hològraf : no es pot determinar en un expedient de jurisdicció voluntària sobre declaració d'hereus intestats**

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En l'expedient de jurisdicció voluntària núm. J-0052-2/03, promogut per la Sra. Rosa Maria C.E. en sol·licitud de declaració d'hereus ab intestat del Sr. Josep R.V., en data 31 de juliol de 2003, l'Hble. Batlle, actuant com a Tribunal Unipersonal, va dictar un Aute en què va decidir:

"Primer.- Declarar hereves ab intestat o legítimes del difunt Sr. Josep R.V., a les seves dues filles Celina i Irene R.C., sense perjudici de l'usdefruit vidual sobre la meitat de l'herència que correspon a la vídua Sra. Rosa Maria C.E.

Segon.- Desestimar totes les altres pretensions formulades per la representació processal dels Srs. Benet i Genoveva R.V., en el seu escrit de data 1 de juliol de 2003.

Tercer.- Notificar el contingut de la present resolució judicial a la Sra. Rosa Maria C.E., als Srs. Remei, Benito i Genoveva R.V. i al Magnífic Ministeri Fiscal".

II.- Disconformes els germans del difunt Srs. Benet i Genoveva R.V. amb la resolució precedent, varen interposar contra ella aquest recurs d'apel·lació el qual ha estat substanciat d'acord amb la Llei.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.

FONAMENTS DE DRET

I.- L'Aute apel·lat, dictat en un expedient de jurisdicció voluntària, ha declarat hereus intestats del Sr. Josep R.V. a les seves dues filles Celina i Irene, amb l'usdefruit de la meitat de l'herència a favor de la vídua la Sra. Rosa Ma. C.E.

II.- En el curs de la tramitació de l'expedient de jurisdicció voluntària esmentat va sorgir oposició en comparèixer els germans del difunt, els Srs. Benet i Genoveva, fent valer un testament hològraf presumptament del causant, atorgat el dia abans de la seva mort i en el qual disposava dels seus béns.

III.- L'honorable Batlle va examinar el document i va considerar que no reunia els requisits de validesa del testament "*parentium inter liberos*" perquè no varen concorre testimonis al seu atorgament com obligava el Capítol 1 de la Novel·la 107 de Justinià en contenir disposicions que no beneficiaven exclusivament als descendents. El Batlle també considerarà que "*res impedeix que el llegat efectuat pel difunt -en aquell document- es consideri vàlid, però (que) s'haurà de procedir a la seva adveració judicial, la qual s'haurà de fer en el marc d'un altre expedient,...*". I per aquestes raons va resoldre "*desestimar les pretensions dels germans del difunt, tendint a que es reconegui com a vàlid el llegat fet per aquest darrer a favor dels seus germans, sense perjudici de que facin adverar judicialment el document de constant referència, i eventualment reclamin judicialment contra les persones gravades pel llegat, en aquest cas les hereves del difunt, en cas que un cop adverat el document aquestes es nequin a fer efectiu el dret que els correspon*".

IV.- Les consideracions anteriors de l'Hble. Batlle, fetes en el marc d'un expedient de jurisdicció voluntària, no són acceptables. Com ha dit aquesta Sala repetidament, "*la jurisdicció voluntària és caracteritza per fer referència a qüestions o expedients sense altra part interessada que la que insta la petició*" (Autes de 30 de novembre de 2000 i de 19 de desembre de 2002, entre altres); ja que, com també ha declarat aquest Tribunal reiteradament, "*en la jurisdicció voluntària el magistrat intervé sense litigi o conflicte col·laborant a la celebració d'un acte o negoci jurídic -tals com la «in iure cessio», «la adoptio» o la «consignatio» d'acord amb el DIGEST 1,16,2 ; 1,1-3 ; 22,17 ; 26,7; 28-1 ; i el CODI 4,32,19 etc.-; però des del moment que es produeix una col·lisió dels drets base de la pretensió, la jurisdicció voluntària esdevé inadequada i impròpia per resoldre el conflicte per raó del mateix contingut «contenciós» del*

conflicte" (Autes d'aquesta Sala de 15 de febrer de 1996, 24 de setembre de 1998, 30 de setembre de 1999, 13 d'abril i 11 de maig de 2000, 18 d'octubre i 19 de desembre de 2002, 13 de novembre de 2003, etc.)

V.- Així, doncs, quan en l'expedient de jurisdicció voluntària per a la declaració d'hereus ab intestat del Sr. Josep R.V. aparegué l'oposició dels germans amb la base d'aquell document hològraf, el Batlle havia de suspendre la tramitació de l'expedient de jurisdicció voluntària i remetre els interessats al judici declaratiu corresponent; ja que únicament i exclusiva en aquest darrer procediment es poden fer les declaracions i prendre les decisions a què ens hem referit en l'anterior fonament III, totalment inadequades de ser preses en un expedient de jurisdicció voluntària; la qual cosa determina que haguem d'estimar el recurs d'apel·lació dels Srs. R.V. però únicament per declarar inidoni l'expedient de jurisdicció voluntària, i caldrà per tant revocar la resolució apel·lada; sense costes atesa la naturalesa del procediment i en no veure's mala fe.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR aquest recurs d'apel·lació; ANUL·LAR l'Aute apel·lat; i REMETRE ALS INTERESSATS al judici declaratiu que correspongui per tal d'obtenir en ell les decisions escaients per a la resolució del conflicte que els enfronta; sense costes.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-